

Dokument s plenarne sjednice

B9-0387/2023

25.9.2023

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 112. stavcima 2. i 3. Poslovnika

o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × MIR162 × NK603 × DAS-40278–9 i devet potkombinacija, sastoje se ili su proizvedeni od njih, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D090638/03 – 2023/2809(RSP))

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

Nadležni zastupnici: Martin Häusling, Anja Hazekamp, Sirpa Pietikäinen, Günther Sidl

Rezolucija Europskog parlamenta o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × MIR162 × NK603 × DAS-40278–9 i devet potkombinacija, sastoje se ili su proizvedeni od njih, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D090638/03 – 2023/2809(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × MIR162 × NK603 × DAS-40278–9 i devet potkombinacija, sastoje se ili su proizvedeni od njih, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D090638/03),
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje¹, a posebno njezin članak 7. stavak 3. i članak 19. stavak 3.,
- uzimajući u obzir glasovanje Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003, koje je održano 3. srpnja 2023. i na kojem nije doneseno mišljenje, te glasovanje žalbenog odbora od 8 rujna 2023. na kojem, isto tako, nije doneseno mišljenje,
- uzimajući u obzir članke 11. i 13. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije²,
- uzimajući u obzir mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) usvojeno 4. srpnja 2022. i objavljeno 12. kolovoza 2022.³,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije u kojima se protivi odobravanju genetski modificiranih organizama („GMO”)⁴,

¹ SL L 268, 18.10.2003., str. 1.

² SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

³ Znanstveno mišljenje EFSA-ina Povjerenstva za genetski modificirane organizme o procjeni genetski modificiranog kukuruza MON 89034 × 1507 × MIR162 × NK603 × DAS-40278–9 i potkombinacija, za uporabu u hrani i hrani za životinje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 (zahtjev EFSA-GMO-NL-2018-151). EFSA Journal 2022;20(8):7451 <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2022.7451>.

⁴ Parlament je u osmom sazivu donio 36 rezolucija u kojima se protivi odobravanju GMO-a. Nadalje, u devetom sazivu Parlament je donio sljedeće rezolucije:

- Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 202, 28.5.2021., str. 11.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 202, 28.5.2021., str. 15.);

- Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 202, 28.5.2021., str. 20.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije kojom se produljuje odobrenje za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 208, 1.6.2021., str. 2.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89788 (MON-89788-1), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 208, 1.6.2021., str. 7.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i potkombinacije MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 208, 1.6.2021., str. 12.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju, četiriju ili pet pojedinačnih promjena Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 208, 1.6.2021., str. 18.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. svibnja 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 323, 11.8.2021., str. 7.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i NK603 i o stavljanju izvan snage Provedbene odluke Komisije (EU) 2018/1111 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 415, 13.10.2021., str. 2.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 415, 13.10.2021., str. 8.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 i NK603 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 415, 13.10.2021., str. 15.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 445, 29.10.2021., str. 36.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i MON 87411, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 445, 29.10.2021., str. 43.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz

- MIR604 (SYN-IR604-5), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 445, 29.10.2021., str. 49.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 88017 (MON-88017-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 445, 29.10.2021., str. 56.);
 - Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 (MON-89034-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 445, 29.10.2021., str. 63.);
 - Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 × T304-40 × GHB119, sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 474, 24.11.2021., str. 66.);
 - Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZIR098 (SYN-00098-3), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 474, 24.11.2021., str. 74.);
 - Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-81419-2, sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 99, 1.3.2022., str. 45.);
 - Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-81419-2 × DAS-44406-6, sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 99, 1.3.2022., str. 52.);
 - Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena 1507, MIR162, MON810 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 99, 1.3.2022., str. 59.);
 - Rezoluciju Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt 11 (SYN-BT011-1), sastoje se ili su proizvedeni od njega u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 99, 1.3.2022., str. 66.);
 - Rezoluciju Europskog parlamenta od 15. veljače 2022. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju GMB151 × (BCS-GM151-6), sastoje se ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 342, 6.9.2022., str. 22.);
 - Rezoluciju Europskog parlamenta od 15. veljače 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 (BCS-GH002-5), sastoje se ili su proizvedeni od njega, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 342, 6.9.2022., str. 29.);
 - Rezoluciju Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB811 (BCS-GH811-4), sastoje se ili su proizvedeni od njega, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D077486/02 – 2021/3057(RSP)) (SL C 347, 9.9.2022., str. 48.);
 - Rezoluciju Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu uljanu repicu 73496 (DP-073496-4), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 347, 9.9.2022., str. 55.);
 - Rezoluciju Europskog parlamenta od 6. travnja 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87769 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 434, 15.11.2022., str. 42.);
 - Rezoluciju Europskog parlamenta od 23. lipnja 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz DP4114 ×

hrane,

- A. budući da je 31. svibnja 2018. društvo Dow AgroSciences Europe, sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini, u ime društva Dow AgroSciences LLC, sa sjedištem u Sjedinjenim Američkim Državama, podnijelo zahtjev nadležnom tijelu Nizozemske (dalje u tekstu „zahtjev”) tražeći odobrenje za stavljanje na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × MIR162 × NK603 × DAS-40278-9 (dalje u tekstu „višestruko genetski modificirani kukuruz”), sastoje se ili su proizvedeni od njega, u skladu s člancima 5. i 17. Uredbe (EZ) br. 1829/2003; budući da se taj zahtjev odnosio i na stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju ili se sastoje od genetski modificiranog kukuruza MON 89034 × 1507 × MIR162 × NK603 × DAS-40278-9 za namjene koje ne obuhvaćaju hranu i hranu za životinje, uz iznimku uzgoja;
- B. budući da se zahtjev odnosio na stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju, sastoje se ili su proizvedeni od 25 potkombinacija višestruko genetski modificiranog kukuruza; budući da je šesnaest od tih potkombinacija već odobreno;
- C. budući da je EFSA 4. srpnja 2022. donijela pozitivno mišljenje o odobrenju za višestruko genetski modificirani kukuruz, koje je objavljeno 12. kolovoza 2022.;
- D. budući da višestruko genetski modificirani kukuruz sadržava gene koji daju otpornost na četiri vrste herbicida (herbicide na bazi amonijeva glufosinata, herbicide koji sadržavaju glifosat, herbicide na bazi ariloksifenoksiopropionata (AOPP) i herbicide 2,4-D) te proizvodi šest insekticidnih proteina („Bt-toksini”)⁵;

MON 810 × MIR604 × NK603 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena DP4114, MON 810, MIR604 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 32, 27.1.2023., str. 6.);

- Rezoluciju Europskog parlamenta od 23. lipnja 2022. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2022/797 od 19. svibnja 2022. o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz NK603 × T25 × DAS-40278-9 i njegovu potkombinaciju T25 × DAS-40278-9 ili se sastoje ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 32, 27.1.2023., str. 14.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 13. prosinca 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju A5547-127 (ACS-GMØØ6-4), sastoje se ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 177, 17.5.2023., str. 2.);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. ožujka 2023. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu uljanu repicu MON 94100 (MON-941ØØ-2), sastoje se ili su proizvedeni od nje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0063);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. svibnja 2023. o Nacrtu provedbene direktive Komisije o produljenju odobrenja za stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 281-24-236 × 3006-210-23, sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0202);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 12. rujna 2023. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87419, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0307);
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 12. rujna 2023. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz GA21 × T25, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0308).

Nepostojanje procjene za komplementarne herbicide, uključujući kumulativne učinke

- E. budući da se Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 503/2013⁶ zahtijeva procjena o tome utječu li očekivane poljoprivredne prakse na ishod proučavanih krajnjih točaka; budući da je prema toj provedbenoj uredbi to posebno relevantno za biljke otporne na herbicide;
- F. budući da je velika većina genetski modificiranih usjeva genetski modificirana kako bi bila tolerantna na jedan ili više „komplementarnih” herbicida koji se mogu upotrebljavati tijekom cijelog uzgoja genetski modificirane kulture, a da pritom ne dođe do odumiranja usjeva, što bi bio slučaj s usjevom koji nije otporan na herbicide; budući da se u brojnim studijama navodi da je za genetski modificirane usjeve otporne na herbicide potrebna veća upotreba komplementarnih herbicida, velikim dijelom zbog pojave korova otpornih na herbicide⁷;
- G. budući da genetski modificirani usjevi otporni na herbicide poljoprivrednike uvlače u sustav upravljanja korovom koji u velikoj mjeri ili u potpunosti ovisi o herbicidima i to naplatom dodatka na cijenu za genetski modificirano sjeme, koji se može opravdati samo ako poljoprivrednici koji kupuju takvo sjeme koriste i komplementarne herbicide; budući da će se povećanim oslanjanjem na komplementarne herbicide na poljoprivrednim gospodarstvima na kojima su posađeni genetski modificirani usjevi ubrzati pojava i širenje korova otpornih na te herbicide, što će dovesti do potrebe za još većom uporabom herbicida i pojave pod nazivom „začarani krug herbicida”;
- H. budući da će se povećati negativni učinci koji proizlaze iz prekomjernog oslanjanja na herbicide na zdravlje tla i kvalitetu vode te na biološku raznolikost iznad i ispod zemlje te će to dovesti do povećane izloženosti ljudi i životinja tim negativnim učincima, potencijalno i preko povećanja ostataka herbicida u hrani i hrani za životinje;
- I. budući da se glufosinat klasificira kao tvar koja je toksična za reproduktivno zdravlje (kategorija 1B) i stoga ispunjava kriterije za isključivanje iz Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁸; budući da odobrenje za upotrebu glufosinata u Uniji isteklo 31. srpnja 2018.;
- J. budući da je EFSA u studenome 2015. zaključila da glifosat vjerojatno nije karcinogen, a Europska agencija za kemikalije u ožujku 2017. da nije potrebna nikakva klasifikacija; budući da je za razliku od njih Međunarodna agencija za istraživanje raka, agencija

⁵ Mišljenje EFSA-e, str. 13.

⁶ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 503/2013 od 3. travnja 2013. o prijavama za odobrenje genetski modificirane hrane i hrane za životinje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni Uredbi Komisije (EZ) br. 641/2004 i (EZ) br. 1981/2006 (SL L 157, 8.6.2013., str. 1.).

⁷ Vidi primjerice Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact” (Genetski modificirani usjevi i korovi otporni na herbicide i herbicidi: pregled i učinak), Environmental Management, siječanj 2016.;57(1), str. 31. – 48., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> i Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. - the first sixteen years” (Učinak genetski modificiranih usjeva na korištenje pesticida u SAD-u – prvih šesnaest godina), Environmental Sciences Europe, 28. rujna 2012., vol. 24(1) <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁸ Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.)

Svjetske zdravstvene organizacije specijalizirana za rak, 2015. godine glifosat smjestila u kategoriju tvari koje su vjerojatno karcinogene za čovjeka; budući da se u nizu najnovijih znanstvenih stručno recenziranih studija potvrđuje moguća karcinogenost glifosata⁹;

- K. budući da se u stručno recenziranom znanstvenom članku čiji je autor stručnjak uključen u razvoj genetski modificiranih biljaka dovodi u pitanje sigurnost genetski modificiranih usjeva otpornih na 2,4-D zbog njegove razgradnje u citotoksične proizvode¹⁰;
- L. budući da se smatra da procjena za ostatke herbicida i metabolite pronađene na genetski modificiranim biljkama nije u nadležnosti Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme te se stoga ne provodi u okviru postupka odobravanja GMO-a; budući da je to problematično jer sama genetska modifikacija može utjecati na način na koji pojedina genetski modificirana biljka razgrađuje komplementarne herbicide te na sastav, a stoga i toksičnost metabolita¹¹;

Neriješena pitanja koja se odnose na Bt-toksine

- M. budući da se u nizu studija navodi da su nakon izloženosti Bt-toksinima zabilježeni popratni učinci koji mogu utjecati na imunost sustav i da neki Bt-toksini mogu djelovati kao adjuvanti¹², što znači da mogu povećati alergena svojstva drugih proteina s kojima dolaze u kontakt;
- N. budući da je u znanstvenom istraživanju utvrđeno da se toksičnost Bt-toksina također može povećati interakcijom s ostacima prskanja herbicidima te su potrebna dodatna istraživanja o kombinatornim učincima višestrukih promjena (genetski modificirani usjevi koji su izmijenjeni kako bi bili otporni na herbicide i kako bi proizvodili insekticide u obliku Bt-toksina)¹³; budući da se, međutim, smatra da je procjena mogućeg međudjelovanja ostataka herbicida i njihovih metabolita s Bt-toksinima izvan nadležnosti Povjerenstva EFSA-e za GMO te se ona stoga ne provodi u okviru procjene rizika;

Bt-usjevi: učinci na ne ciljane organizme

- O. budući da uporaba genetski modificiranih Bt-usjeva dovodi do dugotrajne izloženosti

⁹ Vidi, na primjer, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610> i <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>

¹⁰ Lurquin, P.F., „Production of a toxic metabolite in 2, 4-D-resistant GM crop plants” (Proizvodnja toksičnog metabolita u genetski modificiranim usjevima koji su otporni na herbicid 2,4-D), 3 Biotech 2016(6), 82, <https://doi.org/10.1007/s13205-016-0387-9>

¹¹ To je doista slučaj kod glifosata, kako se navodi u EFSA-inoj reviziji postojećih maksimalnih razina ostataka glifosata u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 396/2005, EFSA Journal 2018;16(5):5263, str. 12., <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>.

¹² Za pregled vidi Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals” (Pregled sigurnosti i bioloških učinaka toksina Cry *Bacillus thuringiensis* kod sisavaca), Journal of Applied Toxicology 2016, 36(5), str. 630. – 648., <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252>.

¹³ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0278691516300722?via%3Dihub>

ciljnih i neciljanih organizama Bt-toksinima, za razliku od upotrebe insekticida, kod koje dolazi do izlaganja pri prskanju i tijekom ograničenog vremenskog razdoblja;

- P. budući da se pretpostavka da Bt-toksini pokazuju jedan ciljni način djelovanja više ne može smatrati točnom i ne mogu se isključiti učinci na neciljane organizme¹⁴; budući da postoje dokazi o višestrukim učincima na sve veći broj neciljanih organizama; budući da se u nedavnom pregledu¹⁵ spominje 39 stručno recenziranih publikacija u kojima su zabilježeni značajni štetni učinci Bt-toksina na mnoge vrste „izvan predviđenog područja djelovanja”;

Primjedbe nadležnog tijela države članice i dionika

- Q. budući da su države članice tijekom tromjesečnog razdoblja savjetovanja EFSA-i uputile brojne kritičke primjedbe¹⁶;
- R. budući da je neovisna istraživačka organizacija detaljnom analizom utvrdila, među ostalim, da podaci koje je dostavio podnositelj zahtjeva i koje je EFSA prihvatila nisu dovoljni za donošenje zaključka o utjecaju okolišnih čimbenika, primjena herbicida i genetske pozadine na gensku ekspresiju, biljni metabolizam, sastav biljaka ili na agronomska i fenotipska svojstva; budući da je u okviru iste analize utvrđeno da se ne može reći da EFSA ispunjava zahtjeve za procjenu mogućih sinergijskih ili antagonističkih učinaka koji proizlaze iz kombinacije promjena u pogledu toksikologije¹⁷;

Ispunjavanje međunarodnih obveza Unije

- S. budući da bi se odobravanjem uvoza višestruko genetski modificiranog kukuruza povećala potražnja za tom kulturom, čime bi se povećala izloženost radnika i okoliša u trećim zemljama; budući da je rizik od povećane izloženosti radnika i okoliša osobito zabrinjavajući kada je riječ o genetski modificiranim usjevima otpornima na herbicide, s obzirom na veće količine herbicida koje se pritom koriste, uključujući glufosinat;
- T. budući da se u izvješću posebne izvjestiteljice Ujedinjenih naroda (UN) za pravo na hranu iz 2017. godine zaključuje da opasni pesticidi, posebno u zemljama u razvoju, imaju katastrofalne učinke na zdravlje¹⁸; budući da se u okviru cilja održivog razvoja UN-a br. 3.9. do 2030. želi u velikoj mjeri smanjiti broj smrtnih slučajeva i bolesti prouzročenih opasnim kemikalijama te onečišćenjem i kontaminacijom zraka, vode i

¹⁴ Vidi, primjerice, Hilbeck, A., Otto, M., „Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment” (Specifičnost i kombinatorički učinci toksina *Cry Bacillus thuringiensis* u kontekstu procjene okolišnog rizika GMO-a), *Frontiers in Environmental Science* 2015, 3:71, <https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071>

¹⁵ Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Böhn, T., „Insecticidal Bt crops. EFSA’s risk assessment approach for GM Bt plants fails by design” (Insekticidni Bt-usjevi – EFSA-in pristup procjeni rizika za neuspješno dizajnirane genetski modificirane Bt-biljke), *RAGES* 2020., str. 4., https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf

¹⁶ Primjedbe država članica dostupne preko portala EFSA-e OpenEFSA: <https://open.efsa.europa.eu/>

¹⁷ https://www.testbiotech.org/sites/default/files/Testbiotech_Comment_MON%2089034%20x%201507%20x%20MIR162%20x%20NK603%20x%20DAS40278-9_fin.pdf

¹⁸ <https://www.ohchr.org/en/documents/thematic-reports/ahrc3448-report-special-rapporteur-right-food>

tla¹⁹;

- U. budući da Unija kao stranka potpisnica Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti mora zajamčiti da se aktivnostima u okviru njezine jurisdikcije ili pod njezinom kontrolom ne prouzročuje šteta u okolišu drugih država²⁰;
- V. budući da se u Uredbi (EZ) br. 1829/2003 navodi da genetski modificirana hrana ili hrana za životinje ne smije imati nepovoljne učinke na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da Komisija pri sastavljanju svojih odluka mora uzeti u obzir sve relevantne odredbe prava Unije i druge legitimne čimbenike važne za predmet koji se razmatra; budući da bi takvi legitimni čimbenici trebali obuhvaćati obveze Unije u okviru ciljeva održivog razvoja UN-a, Pariškog klimatskog sporazuma i Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti;

Nedemokratsko donošenje odluka

- W. budući da na glasovanju Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003, koje je održano 3. srpnja 2023., nije doneseno nikakvo mišljenje, što znači da kvalificirana većina država članica nije podržala odobrenje; budući da nakon glasovanja 8. rujna 2023. žalbeni odbor ponovno nije donio mišljenje;
- X. budući da Komisija uviđa da je problematično da ona i dalje donosi odluke o odobrenju GMO-a bez suglasnosti kvalificirane većine država članica, što je zapravo iznimka za odobrenja za proizvode u cjelini, ali je postalo pravilo pri donošenju odluka o odobrenjima za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje;
- Y. budući da je Parlament u svojem osmom sazivu usvojio ukupno 36 rezolucija u kojima se protivi stavljanju na tržište genetski modificiranih organizama za hranu i hranu za životinje (33 rezolucije) i uzgoju genetski modificiranih organizama u Uniji (tri rezolucije); budući da je Parlament u svojem devetom sazivu već usvojio 34 prigovora na stavljanje genetski modificiranih organizama na tržište; budući da odobravanje nijednog od tih genetski modificiranih organizama nije podržala kvalificirana većina država članica; budući da razlozi zbog kojih države članice ne podupiru odobrenja uključuju nepoštovanje načela predostrožnosti u postupku odobravanja i znanstvena pitanja povezana s procjenom rizika;
- Z. budući da Komisija i dalje daje odobrenja za uvoz genetski modificiranih organizama za hranu i hranu za životinje unatoč tome što je i sama priznala postojanje demokratskih nedostataka te usprkos izostanku potpore država članica i prigovorima Parlamenta;
 - 1. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1829/2003;
 - 2. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije nije u skladu s pravom Unije jer nije spojiv s ciljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003, a on je, u skladu s općim načelima

¹⁹ <https://indicators.report/targets/3-9/>

²⁰ Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti, članak 3.: <https://www.cbd.int/convention/articles/?a=cbd-03>

utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća²¹, pružanje osnove za visoku razinu zaštite života i zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, interesa okoliša i potrošača u pogledu genetski modificirane hrane i hrane za životinje, uz istovremeno jamčenje uspješnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta;

3. poziva Komisiju da povuče svoj Nacrt provedbene odluke te da odboru podnese novi nacrt;
4. poziva Komisiju da ne odobrava genetski modificirane usjeve otporne na herbicide zbog povezane povećane uporabe komplementarnih herbicida i stoga povećanih rizika za biološku raznolikost, sigurnost hrane i zdravlje radnika;
5. u tom pogledu ističe da odobravanje uvoza bilo koje genetski modificirane biljke koja je stekla otpornost na herbicide koji su zabranjeni u Uniji, kao što je glufosinat, radi upotrebe u hrani ili hrani za životinje, nije u skladu s međunarodnim obvezama Unije na temelju, među ostalim, ciljeva održivog razvoja UN-a i Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti, uključujući nedavno doneseni globalni okvir za biološku raznolikost iz Kunminga i Montreala²²;
6. očekuje od Komisije da hitno i na vrijeme do završetka ovog parlamentarnog saziva ispuni svoju obvezu²³ iznošenja prijedloga kojim bi se osiguralo da se opasne kemikalije zabranjene u Uniji ne proizvode za izvoz;
7. pozdravlja činjenicu da je Komisija u dopisu zastupnicima od 11. rujna 2020. konačno uvidjela potrebu da se pri donošenju odluka o odobrenju genetski modificiranih organizama u obzir uzme održivost²⁴; međutim, izražava duboko razočaranje zbog toga što Komisija i dalje odobrava uvoz genetski modificiranih organizama u Uniju unatoč stalnim prigovorima Parlamenta i činjenici da većina država članica glasuje protiv;
8. ponovno apelira na Komisiju da u obzir uzme obveze Unije na temelju međunarodnih sporazuma, kao što su Pariški sporazum o klimatskim promjenama, Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti i ciljevi održivog razvoja UN-a; ponavlja svoj poziv da se nacrti provedbenih akata poprate obrazloženjem u kojem se objašnjava na koji se način poštuje načelo „nenanošenja štete”²⁵;
9. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

²¹ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

²² Na 15. konferenciji stranaka Konvencije Ujedinjenih naroda o biološkoj raznolikosti u prosincu 2022. dogovoren je globalni okvir za biološku raznolikost, koji uključuje globalni cilj smanjenja rizika od pesticida za najmanje 50 % do 2030. (vidi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/ip_22_7834).

²³ Kako je navedeno u prilogu komunikaciji Komisije od 14. listopada 2020. naslovljenoj „Strategija održivosti u području kemikalija – Prelazak na netoksični okoliš”, COM(2020)0667, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM%3A2020%3A667%3AFIN#document2>.

²⁴ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>.

²⁵ Rezolucija Europskog parlamenta od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu (SL C 270, 7.7.2021., str. 2), stavak 102.

